

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 671.

Felolvasó szerkesztő:
Bíró Pál.

Főmunkatárs:
Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér
K. adóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

Intő szó.

Sátoralja-Ujhely, július 6.

(Kr.) Most hogy a szomszédban Kassa városában ismét felütötte fejét egy veszedelmes betegség: a tifusz és járványszerűen terjed, egymásután szedi az áldozatokat, nem lesz fölösleges a közegészségügy kérdésével kissé behatóbban is foglalkozni. Nem végzünk hiábavaló munkát, ha kissé tükröt állítunk hatóságaink meg a lakosság elé a magyar közegészségügy egy más bajairól és hiányairól.

Valljuk be őszintén, hogy a közegészségügy hazánk legtöbb részében nagyon alacsony fokon áll. Valóban elszomorítanak bennünket azon statisztikai adatok, melyek a megbetegedéseket, járványokat és halandóságot számokban tüntetik fel. Ezek a számok beszélnék! Ezek a számok készítenek bennünket is, hogy e kérdéssel több szempontból foglalkozzunk és e kérdéshez, több szempontból hozzászóljunk.

Sajnosan kell tapasztalunk, hogy mint keletkeznek a járványok városainkban, melyek egymásután szedik fiatal, szegény és jobb sorsra teremtett áldozataikat. Megdöbbentő, hogy a születés számárványával szemben mily óriási mértékben emelkedik a halálozás. Különösen a csecsemőknek oly óriási százaléka pusztul el évenként, hogy ez méltán gondolkodóba ejti az embert.

A belügyminisztériumtól kezdve, le minden városi orvosnak, megyei és járási orvosnak foglalkoznia kell hazánk közegészségügyével és határozottan közreműködni olyan állapotok megteremtésére, melyek Magyarország közegészségügyét alaposan javítani is fogják.

Ügyelni kell első sorban és pedig kellő szigorúsággal a városok tisztaságára. Ez a legfőbb, mert minden bajnak ez a melegágya. A rendőrség közegeinek éber figyelemmel kell kísérni az utcákat, a köztérket és az utcán kívül a magánházakat; be kell járni az udvarokat s alaposan meggyőződni a rendről, a tisztaságról, mely legfőbb feltétele egy város egészséges viszonyainak.

Ügyelni kell az iskolákra. Most ez ugyan fölösleges figyelmeztetés, de a jövőre nézve elmondhatjuk. Ellenőrizni kell a növendékek távollmaradásának okait és ha egyegy járványos betegség, ha csak itt-ott is felmerül, inkább zárják be azonnal az intézetet, mintsem hogy behatoljon a kór az iskola falai közé és pusztítást, tizedelést vigyen végbe a jövő nemzedék sorai között.

Ellenőrizni kell a legszigorúbban a piacokat. Meg kell akadályozni a rendőrségnek, hogy az árusok ne a földön és piszkos rongyokon áruljanak. Szigorúan ellenőrizni kell a forgalomba hozott tápszerket. Műbor, vizes tej, margarin

és hasonlók kész mérgek a gyengébb szervezetűeknek, tehát éppen azokra nézve, a kiknek különben is jobb táplálékra volna szükségük.

A lakossággal meg kell ismertetni a közegészségügy általános kívánalmait; hasznos kis könyvekbe foglalt tanácsokkal fel kell világosítani a népet, hogy mire kell vigyázni egészsége megóvása érdekében; hogy milyen életmódot folytasson, mint ruházódjék.

Mindenekelőtt pedig minden város közegészségügyének előmozdítását még áldozatok árán is eszközölnie kell s törekedni kell a nyomort enyhíteni, hogy ez által a halandóság nagy arányát s a járvány veszedelmét sikeresen meg lehessen akadályozni.

Sátoraljujhely városában is igen sok a tennivaló, hogy a közegészségi viszonyok alaposan megjavuljanak s hogy az itt élni kényszerült családok a járványokat nagyobb veszedelem előtt — meg a míg nem késő — kikerüljék.

Sátoralja-Ujhely, július 7.

A néppárt szervekedése Zemplénben.

Az a nyílt és nagyszabású szervekedés, amelyet az országgyűlési néppárt különösen a felvidéken és a dunántúli részekben megindított, immár Zemplénben is bontogatja szárnyait. Megirtuk már, hogy különösen a vármegye felső részén mozognak a néppárti elemek. Most beavatott politikai forrásból arról értesítenek bennünket, hogy a megye egyik járási székhelye, — ahol a néppárti szervekedés szalai összefut-

nak — és az országos központi néppárt között megállapodásra jöttek az erősebb szervezkedés egyes módzataira. Lyképp arról az ősszel már lehetőleg többet is írhatunk.

Városi közgyűlés.

Sátoraljujhely, július 3.

A szerdán megtartott városi képviselőtestületi gyűlés, a város ez idei nyári közgyűlése valóságosan nyári hangulattal folyt le, minden nagyobb emóció nélkül. Csak éppen a polgári leányiskola és a rendőrségi épület átalakítása hozott a tiszta derült égre egy kis nyári zivatarkát. Ezután azonban ismét kisütött az egyhangú jóváhagyások rapa és szinte gépiesen morzsolódott a gyűlés délelőtti 9 óratól 11-ig és d. u. 3 óratól fél 5 óráig.

Részletesebb tudósításunk a következő:

A gyűlést pontban 9 órakor reggel Székely Elek polgármester megnyitja, udvözlölvén a város képviselőit.

A sok huzavona után végre megnyitható lesz a polgári leányiskola. A finansális nehézségeket úgy oldotta meg a közgyűlés, hogy az iskola közséji jelleggel nyílik meg, s inajd egy évi fennállása után veszi csak át az állam. A szükséges tanterv pedig a pályázat kiírását elhatározták.

A »Diana« furdó és vendéglő bérbéradására vonatkozó szerződést egyhangulag elfogadták.

A városi közvilágítás szaporítására vonatkozólag népszavazás fogantatását s ez ügyben tett lépéseknek a törvényhatóságokhoz való felterjesztését egyelőre ellenvetés után elhatározta a közgyűlés.

TÁRCA.

Márkus Emma Magdája.*)

— A kassai vendégszereplés. —
Írta: Bíró Pál.

A sajtó minden Magdával az, *io sono, io sono*, — következetesen olaszul írják — kitételbe kapaszkodik és erről az egy hangzatos szólamról ítélik meg a világ összes Magdáját. Ha *Duse*, vagy *Ellen Terry*, akár a spanyol *Guerrero* Mária, akár a német *Barkany* Mari játsza mindenkor az *»en vagyok én«* a kispécézet pózna, amelyhez azután megszabják a hangzatos véleményeket, a tudományosokat és a kevésbé tudományosokat, felöltöztetik ezt a póznát az *»erő«* kotornusába és paj annak a ki fizikailag *nem erő*, aki nem tud akrobata mutatványokat produkálni, mert hisz az *io sono*, *is sono*-ban az erőnek meg kell nyilatkoznia — azt mondják — szemmeláthatólag. Mondom én így: vastagon.

Hát, hogy én se térjek el a nagybecsült véleményektől, én is Magda *»en vagyok én«*-jéből fogok kiindulni és kérdem megkülönböztetett tisztelettel, hogy miéle egyéb erő nyilatkozik hatik meg ebben, mint az *»egyniség«* öntudata, ahogyan a lelkes úr mondja. Tehát a művészi egyniség öntudata és a nőisége. Hisz Magda előtt — így mondja Sudermann és nem a szé-

pen becsült vélemények — a gyermeke és a *»művésze«* a legszentebb. A művészet ereje, a nőiség ereje, amelyet egy földön felül legkor táplál, ez olta a *»clac«* az öntudat minden porékját Magda ereibe, amikor szembe szall a világgal, a tarsadalommal és kiválasztottságában emelkedik hősnővé.

Elhűszem, hogy pillanatnyi hatás kedvéért igen szép mutatvány lehetne, ha *Merkus* Magdája tényleg levegőbe emelhetné Vendlovsky Franciskát.

Mégis ezt a zárjeles utasítást Sudermann — de egyetlen komoly dramáiról sem — írhatja azért, hogy ezt a szinpadon produkálja, hanem ilyesmivel azt a lelki állapotot akarja vázolni, amirehasonlítanak a felsőhajtások, amelylyel olykor-olykor drámai hőskölcél az *»ő«* a világot szeretne a keblére öleltetni. De egy pillanatig sem tudom komolyan állítani, hogy ez az erőmutatvány legyen a nőiség ereje. Akkor Magda férfias vonásokkal rajzolt nő volna és akkor nem volna olyan művészi raffiniáltval megcsinálva, ahogyan előtűnik áll a Sudermann munkájában.

A *Markus* *»en vagyok én«*-je a *Márkus*, a *Duse*é olyan, ahogyan *ő* csinálja, a *Jászai*é olyan mikép *ő* játszsza, a *Guerrero*é szerint az *ő* egyniségé nyilvánul és így tovább lehetnének le egész a balmazújvárosi Magdáig. Ez ezért ideje volna, hogy egyszer már ne összehasonlításokkal üzzük el az igaz kritikát, mert úgy könnyű írni, hanem itélkezünk mindenki fölött a saját *»én«*-je légkörén belül.

Márkusról annyiszor megirták és oly sok igazsággal írták, hogy a *Flaubert* asszonyaitól kezdve végig a förtelő *Maudon* és az *Kélegaray*-féle hiszterikus női érzelmek egész komplexumán annyi mélységgel, oly esodlatos tudással köti le, úgy a nőly, mint a férfivilág minden porékját, hogy bámulatos — és mégis itt, amikor az *»en vagyok én«* sorompójáig elért — akkor a kritika egyszerre az akrobatikus mutatványok veleltásainak talán nem egy mértékben kiféjtett előnyeit, mint ez másoknál megvan — az *ő* hátrányára könyveli.

Ugyan, hát az az *»en«*, amely oly sokszor, mint *Francillon*, *Clemenceau*, de *Sinrose*, *Mathilde*, *Maud* és még száz és száz alakban oly esodlatos hatásal érvényesült, hát annak a saját *»én«*-je nem lenne érdekes? Micsoda kiáltó ellenmondás, kitörlni egy tollvonással mindazt, amit írunk? Micsoda eltévelyedés, a női erőt nem a nőben, hanem az akrobataiban keresni? Hát az asszony esokjában, a karok szorítása jobban szédít, mint az ajk gyöngéd, nőies, megadással teli átengedése? Hát hányozor nyilvánul a női erő nélkül, hogy a nő mellettünk volna?

Egy illatos, agyonföszlányozott kis selyemkendő, amely az *»ő«* parfümjével van telí, mily erővel, mily vagyakozással teszi rabba a férfiakat. Az asszonyi hajnak, a kéznek a színe mennyi erőt sugároz, pedig mind olyan nőies, szinte — könnyű, mint a pehely. Hát mikor *»kommt über mich«* als *Himmelsluft«* éneklí Heine és *»rea«* gondol, mikor

Byron, Juliahoz, a *»hajlékony rozsaszál«* hoz *»zeng«*; mikor *Petrarca* *»a citrom és narancsfák erdejé fölött«* keresi az *»ő«* lebegő lelkét; akkor *ők* nem-e a leg-szedőttöb, a legszentebb *»erők«* hatása alatt vannak ilhette?

Bizony csak komédiákat játszadozunk, amikor el akarjuk hitetni önmagunkkal, hogy a női akrobata az *»erő«*, ami föltűnik él és nem az a gyöngé, pehelyszerű *»nőesség«*, amely nagy egy parás kacérkodásra — rabba teszi a férfiak nagy fizikumát. Talán a férfiu erő hiúsága diktálta tollba ezt a tévtant, talán az éjszakai fény mellett interpretálhattak papírosra a női erő ilyenén definícióit?

Ahogy a *Márkus* Emma Magdáját megnéztém, néztem úgy, ahogy mondtotta: *»en vagyok én«*. Néztem *»ő«*. Azt a Magdát, aki még helylyel-helylyel nem a német asszonyt, hanem inkább a francia asszonyt interpretálja. Hanem a vétkes nő öntudatában megnyilatkozó *»női erő«* olyan hatalmasságot láttam itt is, mint minden alkotásában, amelylyel a bunós asszonyok, a förtelő *Maudok*, a hiszterikus Marienneok lelkivilágának egyik új és nagyszerű alakját; a női vétkességükben is a művészet égő szolopára felülemelkedő Magdák lelkivilágát tárta fel előttünk. Abban a képbén, amelyben az *»ő«* végtelenül gazdag, intellektuális női egyniség szinte elgazoló hatással érvényesül, amelyben oly szédítő anyaga van meg minden olyan erőnek ami — *nőies*.

* *Márkus* Emma mult heti kassai vendégszereplése alkalmából a Felsőmagyarországi c. kassai napilapban jelent meg.

Nagyobb vitát idézett elő a polgármesternek az az előterjesztés, hogy a rendőrségi udvaron egy földszinti épület emeltesse az adószámlát, a pénztár és legényesi lakatya számára. A megvitett szavazás után az indítvány fogantatásait határozta el.

Az utcák és csatornák kiépítése, továbbá a közbiztonság szükségessége építkezése megtételét, az erdők faállományának eladását, a Kossuth és Rákóczi-utca csatornájának rendezését jóváhagyta a közgyűlés.

A színház kibővítésére szükséges beltelek megvétele s a törvényhatóságokhoz való felterjesztése a községi közmunka váltásáért, a vásári díjgyűjték megállapítása, minden ellenvetés nélkül helybenhagyatott.

Ezután az időközben megüresedett bizottsági tagválasztás következett, melyről a »Megye és Város« rovatunkban számolunk be.

Majd a nemrég elhunyt Ember Ernő Mihályt, mint a pénzügyi bizottság tagját parentálta el a polgármester, s emlékének jegyzőkönyvileg örökítette meg a közgyűlés.

Az erdőszőlők, a városgazda, a rendőrbiztos, két inok, négy kézbesítő, három becsülő pénzbeli segélyezéséről számolt be az előadó; majd Székely Elek polgármesternek adta meg a közgyűlés a kért hat heti szabadságot, s helyettesül Fataky Miklóst rendelte ki.

Egy-két apróbb ügy lemorzsolása után a délutáni órákban véget ért a nyári közgyűlés.

A MEGYE ÉS A VÁROS.

Uj városi bizottsági tagok. Az elmúlt szerdán megtartott rendes nyári közgyűlés alkalmával az időközben megüresedett városi bizottsági helyekre több új tag választott meg. A közgyűlés az erdőri szakbizottságba: *Juhász Jenő* és *Belyna Miklós*; a jogiba: *Osváth Ferenc*; a szünygyibe: *dr. Rosenthal Sándor*; a pénzügyibe: *Laszky István*.

Mezőgazdasági bizottság. Ezen a címen a szerdai városi közgyűlésen új bizottság alakult. A bizottság elnöke: *Székely Elek* polgármester, tagjai: *dr. Hornyay Béla*, *Kincsesy Péter*, *Miklós István* és *dr. Kossuth János*.

Sztrópkó és a Kincstár. Érdekes per előtt állanak most a sztrópkóiak, ugyanis a most felépített állami iskolához a telket a város ajánlotta fel a kincstárnak. A mikor már az iskola teljesen felépült, a közbirtokosság perrel támadta meg, mert mint a beadott keresetben mondja, az oda ajándékozott terület nem a városé, hanem a közbirtokosságé. E perben júni. 29-én volt az első tárgyalás, de ítéletre nem került a sor, mert a kiküldött kincstári jogügyi tanácsos a tárgyalás elnapolását kérte.

A polgármester szabadságán. *Székely Elek* polgármester ma utazott szábolesi birtokára Nyír Bogdányba, ahol több héten át fog tartózkodni. Időközben minden hétfőn Sátoralja-újhegyre érkezik, hogy a tanácsuléseken elnököljön.

HIREK.

Egy romantikus férj.

Erőli-Bényén a 24 éves *Kállai István*, akit a fiatal felesége más legény miatt elhagyott, felakasztotta magát.

(Tudósítás.)

Eljövél esküdték és elfőve veled egyetemben a te országod. Tárgyalásaid állandó alakja az önértékes feleséggyilkos férj. És te, megérted a családi szentély berondításán boszura kélt önértéket — s ártatlanságod szavazol a heroikus férjnek. — De ime alig, hogy felmentettél egy pár gyilkos férjet, unottá lévél, mert a férjek egy bizonyos osztálya nem tőled várja többé a felmagasztaltatást. Oh Kállai István! Első s seccionisták közt! Uj utját mutatd meg a férfi becsület

viszaszerzésének! Nagy vagy az elhatározásban, a nemes boszuban! — kiáltának fela késő korok krónikáisa s méltan neveznek teged: »A temperamentumos becsületbeli öngyilkosok ősapjának.

Tisztelet szellemednek, engedd meg nemes hős, hogy én, a jelen krónika s nem lassak seccionista viselkedésedet tettebben. Szintén az új kor egyik, de ellenirányú áramlatának vagy te a szolgája: a dekadenssé keresztelt romantizmusnak. — Mert nézd te tisztult Szellem a régmúlt időkben érdemelt szerzett kollegáidat: a vár faláról hölgye szemé előtt a kaszaírokba ugro lovagot, a csatában halált kereső szerelmet, a lovagi önérték sokat emlegetett példáját: a hölgye kívánatára az orozlakretrebe nyuló szerelmes férfit — s mindmennyi alakját a siró hangú, 20 kötetes galans, vagy heroikus regényeknek — saját képedre találz bennük nemes szellem. — Avagy mondod talán, hogy a régi idők 24 éves hevesvéri férjeit a bástyák felett kalandozó s néhány századdal fiatalabb nyájias holdvilág, a susogó éj, a felhőtlen éj esalogathatta a halálos végu romantikára? — Elhiszem. — De tekintsd, hogy a te véredet is égette a 24 éves fiatalok tuze — s a csúf halált oly kívánatossá tevő romantikus érzés megteremtéséhez igen is elegendő, az asszonyi kacérság összes, megkerítő művészetével mosolygó és élemedetebb holdvilág is. Susogó éj pedig a tiszai füzesek alján még most is van, — (a harmadik kellek) a felhőtlen eget pedig megcsinálja a sok öreg hegyaljai vihargyuu.

Végzet volt a 24 évéd vére, a holdvilág, a susogó éj, a felhőtlen éj. Tragikumodban a régi idők romantikája sir. Isten veled te dekadens hős! Sirköved jelmondata legyen az állagult költő mondata:

»Oh tel még, vagy már,
Nem közénk való valál!«

Tanúságot pedig levonom historiából:

A feleség gyilkosok a 25 éves aszsonyok 45 esztendő kopaszodó férjei lesznek — akiket véruk engedli oda következtetn, hogy helyesebb megölni a megbukott feleséget, vagy a kalandos véru házibarátot a felmentés reményében, mint a jól megrakott tárlaktól venni bucsút egy kis dekadens névre elkeresztelt romantikus dióség kedvéért.

Bujdosó.

A negyedév lejártával fölkerjük tisztelt vidéki előfizetőinket, hogy hátralékaikat beküldeni s előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek.

Nyíron az egész fűrdő-évad alatt előfizetőink kívánságára a lapot bírhorvá utánuk küldjük, még akkor is, ha többször változtatnak tartózkodási helyet.

József főherceg Miskolcon és Kassán. József főherceg, *Bolla Kálmán* adlatusa kíséretében, e hó 9-én Miskolcra érkezik. A főherceg két napig lesz Miskolcon, mely alkalommal az ott állomasozó honvéd-ég fölött tart szemlét. A főherceg kivánságára minden hivatalos fogadtatást mellőznek, de mint értesülünk, a lakosság nagyban készül, hogy a főherceget ünnepélyes díszszel fogadja. A főherceg két napj ott tartózkodás után e hó 11-én szerdán Kassára utazik, hogy az ott állomasozó honvédészetet is megvizsgálja.

Eljegyzés. *Sugar Mór* varannói kereskedő e hó 6-án eljegyzte *Lichlich Markusz* ugyanottani kereskedő leányát, *Jankát*.

Nagyvárosi hangulatok. És még merje valaki gunyos mosolyalv kisérni, az újheji polgárnak azt a búske megjegyzését, hogy maholnap nagyvárosy leszünk. Ime már a dalárdisták vasárnapj júlusiát egy zsinérgől mozgó óriási nemzeti zászló hirdeti. Legelő foglalt üzlet, amelyet egy phér kényénes taligás tologat, épülő házszínház, gőzfűrdő, cirkusz a Dókus-telken, — no

és ami a legeklatansabban kelti: nagyvárosi hangulatot azok a lefüggönyözött, szomoruan homályos szobák, amelyek Francensbadból, a Svájcból, Maribad világhíru fényes korzójáról, a Tatrából, Bártfa fényeseiből varjak haza az agyonfűrdözött nagyvárosy lakót. Mióta a szocializmus a lefüggönyözött ablakok ellen dühöngnek legjobban és jelszó lett a »lefüggönyözött ablak« — azóta mennél több ilyen ablakot latunk, annál inkább örvendünk a lefüggönyözött jöletnek és sajnáljuk esakis — a szerelmes diákokat.

Gróf Andrássy Dénes újabb adománya. Gróf *Andrássy Dénes*, a Krasznahorikai nábob, a kinek egyetlen szendevelje a jöteknység gyakorlása, legújában ismét több szegény sorsu egyházat segített adományaival. Erre a nemes celra *Hodinka Mihály*hoz Krasznahorika-Váraljára 20 ezer koronát küldött szetosztás végett. Ugyancsak nehány hét előtt ezt az adományt megelőzőleg a tornai nöegyelt részére kétez koronát, a lemesi falusi körjegyző lakás berendezésére kétez koronát és a zemplérmegyei nagy-toronyai gőrgő-kath. templom helyreállítására 2600 koronát küldött.

Postaközlekedés Sztrópkón. Julius 1-ével a Tavarna — Sztrópkó között közlekedő posta járatnál a mostaninál jóval előnyösebb menetrend létesített, mely szerint a sztrópkóiak az Újhej felől jövő postát most már nehány órával hamarab kapják, mint azelőtt.

Új fűrdő. Örömmel értesülünk arról, hogy *Tokaj* város előjárósága egy új fűrdő építését határozta el. Az eddigi, félkörkésben levő fűrdőépület rozogassága miatt közveszélyes volt, ezáltal berendezése pedig a nők részére egyenesen lehetetlen tette a fűrdést. A mostani terv szerint egy nagy tukor-fűrdőből, kabin-fűrdőköl, s a megfelelő öltöző szobákból fog állni az épület. Hír szerint uszomestere is lesz s így majd elejét veszik olyanféle szerencsétlenségeknek, amilyenek egy felügyelet nélkül álló fűrdőben gyakran szoktak előfordulni.

A vihargyu első működése. Csütörtökön délután 1 órakor a rekkenő hőség nyomán tamadt fellegtorlaszok jüdelemmel s aggodalommal töltötték el a gazdak szívét — míg a perselő hőség miatt elnyvedt, a szobak s nyilvános helyek mélyére menekült publikum reménykedve várta a húsító felleglet megnyílását. Az aggodalmat s a reménykedést megheistották, a nem rége felállított vihargyuk. Elsőben a kekes villámások nyomán a merydörög hangja hallatszott — majd gyors egymásutánban dörögtek az újheji és a szomszéd határok vihargyuu — az idegenben aki a remél első elő menekülő népet látta — méltán kelhetett fel az ostromlott város hangulata. A szétvert felleglet Kassa felett állottak meg — óriási jégesőt zúdítva a városra.

Vigyázatlanságának áldozata lett *Goldstein* Vilmos segéd-fékező E hó 4-én, Goldstein egy kezűl tehervonatalt, mint fékező lett kiküldve *Mező-Laborcra*. A kezelő teher vonat Homonaa állomásán tolatást eszközölt és *Goldstein* Vilmosnak kellett volna a kocsikat összekapcsolni. *Goldstein* a kocsik közé akart ugrani, de megbottolt és épen az ütközök közé esett, melyek összenyomták s azonnal meghalt. A szerencsétlenül jart fiatal ember még csak alig volt 20 éves és az államasvutak szolgálatában is csak alig egy es-tendeje lépett. Hol feltalálni vélte jövejét, de épp itt érte utól a véget. Holttestét haza szállították Új-hejbe, honnan tegnap temették el.

A melegség áldozata. *Dihenes János* gyártelepi munkás a napokban a Bodrogban halászott, azonban ez életbe került, mivel a vízben hajdon lővel, porére vetkeve sokáig állott, nap-szúrászt kapott s másnap reggelre meghalt.

Nagy tűz. Cziroka-Hosszumezőn (szinmai járás) ez évi június hó 30-án, — mint tudósítók írja, — reggel 9 órakor tűz ütött ki s rövid idő alatt 50 ház a melléköpületekkel együtt a

lángok martalékává lett. Az a nélkül is tul szegény nép között nagy az elkeseredés. Sokaknak biztosítva sem volt semmije. A kinek pedig volt biztosítva a hazacsakaja: az megértett áraval nem azon spekulál, hogy új házat építsen, hanem, hogy a hal miként és hanyan mehetnek ki Amerikába.

Benedek Ferenc temetése. Szerdán zárt be a sírbolt a jászóvári premonstreik ősi várkastélyában Benedek Ferenc fölött. Szoklatlan volt a látvány, melyet a gyászkiéret nyújtott: százak és száraz kiserték és vették körül a loporost, mint a megható temetésén a társadalom minden rétege képviselve volt. A rend tagjai a hősler rendkör-mányzót gyászolták, mások a jó tanár emléke felett hullattak könyeket, de a kivánsiaktól tartított gyászoló kíséretben a legtovább voltak olyanok, akik a magas miveltésű embert, az igazi papot, a páratlanul nemes gondolkozású férfit, a sejid, a jósgás, a nemes emberbarátot sirattak, Benedek halála a legmélyebb részvételt keltette és ez a részvét impozans módon nyilvánult a temetésnél. A temetési ceremóniákat *Babics Zsigmond* kassai megyés püspök, *Fodhracsnik* Fábian rosznyói apátkanonok, *Leski* Istvan és *Belky* Károly kassai apátkanonok segédlete mellett végezte.

A meleg. Azok, akik az idén a kalendarium és Falb mester jóslatai után indultak el — lépten nyomon csatlódnak. Ha holnapra szép időt jóslott a kalendarium »Mindentudó«-ja, akkor egész biztonsággal felszedhetjük az esőköpenyegest s akár nyitott csernyővel léphetünk az utcára, s megfordítva. Tessék megnézni Falb jóslatát e hétre: »óriási szél és eső« — s e helyett nyugójik a 24 fokos afrikai hőséget. — Az utak kéje kihalt. Csupán a vonatindulás óráiban látunk végigrobogni az utcákon felvont redőnyü megpakolt kocsikat, melyek a fűrdőző községséget szállítják a vasutra. Mi pedig mindannyian, akiket a kötelegség itthon tart, míg elkeseredve gondolunk a fűrdők árnyas, hűvös stányira, kétségbeesett megadással túrlük arcunkról a patakokban omló verejtéket, s a közel jobb jövő reménye nélkül sóhajtjuk valamely ismerős világfajdalmas melódliára: »Oh Falb miért esatlakozál!«

Czirkusz. A városunkban már ismert *Alexander* lovas cirkusza a napokban kezdi meg előadásait, esömentes s villanyvilágításra berendezett fa-épületben.

Sértésvész. Mint tudósítók írja, a homonai és szinai járásban a sértésvész oly nagy aranyban lépett fel, hogy a zárlatot kénytelenek voltak elrendelni mindkét járasra s a legmészszebb menő övintézkedéseket tették meg a vérsz megfektetésére.

Leharapott orr. Cifra verekedés ment végre tegnapiélt — mint szikszói tudósítók jelentik — Ongán. A kereszmban mulattak az ongai legények, a melynek eredménye — mint rendezen — az lett, hogy kettő közülük, névszerint: *Szűcs László* és *Mészáros József* összekaptak. A páros viaskodás szomorú vége pedig az lett: Szűcs összeszurkálta Mészáros, — Mészáros pedig leharapta a Szűcs orrát. A verekedő hősöket átadták a bíróságnak.

Borzalmas gyilkosság tartja lázas izgatottságban Kis-Lónya község lakosságát. Egy elvetemült, minden emberi érzésből kivetkőzött suhanc, megölte mostoha apját. A gyilkos fiú régi ellensége volt mostohájának, lelkeben ott lappangott a sötét — s a tervs — s csak az alkalmat le — hogy gazszándékát megvalósíthass. A vad gyűlölet adta kezébe a fejszét, melylyel ingerült állapotában mostohájára sujtott, s az öreg ember kettehasított fejlel élelennül került el a földön. A gyilkosságról tudósítók a következőket írja: *Istók Ferenc* gulyás és mostoha fia *Szalicskó Ferenc* régebb idő óta ellenséges viszonyban élték egymással. A fu gyűlölet mostoha apját, mert az féket vetett garázdálkodásainak, megnyírálta száryait az éretlen suhancnak, ki messze vidéken híres volt du-

Ház eladás.

Klasmom-utca 905. sz. ház eladó.
(800 kor. évi jövedelmet hajt)

Bővebb felvilágosítást ad
Armágyi János lakatosmester.

APRÓ HIRDETÉSEK.

E rovatban egyszeri közlésért 5 sorig 50 fillér fizetendő.
Czím nélküli hirdetésekrol készséggel ad felvilágosítást a kiadóhivatal.

Egyetemi hallgató.

a városban a középiskolai tantárgyak bármelyikéből magán-órákat ad. Czím a kiadóhivatalban. (12)

Alkalmazást keres

a szünidőre egy érettségét tett ifjú ügyvédi vagy bármily más irodában. Czím a kiadóhivatalban.

Jogász III. éves egy ügyvédi irodába belépni óhajt. Czím a kiadóhivatalban.

Szervkötők

nagy választékban **Landesmann Samu** szijgyártó üzletében. Rákóczi-utca S.-a.-Ujhely.

Garçon lakás

utcai, esinosan butorozva. kiadó. Wekerle-tér 602. (11)

Ügyes derék és alj varróányok. kik önállólag tudnak dolgozni. kerestetnek **Böhmé Polonyi Teréz** vatrodjába.

VII. osztályu diák a vakáció alatt, mint corepetitor ajánlkozik. Czím a kiadóhivatalban.

Jó házból való fiu egy könyvnyomdába tanulónak felvétetik Czím a kiadóhivatalban.

E rovatban a hirdetések 5 sorig 50 fillér közölletnek.

Előkelő, *belföldi* életbiztosító intézet ügyes, megbízható

ügynököt és üzletszerzőket

keres. Szíves ajánlatokat „TITKAR” jelige alatt S.-A.-Ujhely Poste Restante kéretnek.

Első zemplénmegyei honi butorcsarnok.

S.-A.-UJHELY.

Van szerencsém tisztelettel a n. é. közönségnek b tudomására hozni, hogy egy *nagy bevásárlásról* haza érkezőm, ez alkalommal azon szerencsés helyzetben jutot tam, hogy

BUTORRAKTÁRAMAT

a legmodernebb *szalon, ebédlő, és hálószoba berendezésekkel* óriási választékban bővíthetem ki.

Tekintettel pedig azon körülményre, hogy ezen nagy bevásárlásom alkalmával *egész raktárkészleteket vettem meg* azon kellemes helyzetben vagyok, hogy *mától fogva árúimat sokkal olcsóbb áron hozhatom forgalomba mint ezelőtt.* Miért is kérem e kedvező alkalmat meg ragadni és ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig, ugy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

63—49

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Szivattyuk Mérelegek

minden neme, házi, mezőgazdasági, építkezési, ipari és egyéb czélokra. Legjobb gummi és kender-tümlők.

26—9

Mindenféle csövek.

Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság

W. GARVENS, Bécs

I. Wallfischgasse Nr. 14.

I. Schwarzenbergstrasse 6.

Kaphatok gép-, vas- s egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetleki üzletekben, kulfurovállalatoknál — Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat, illetve Garvens-mérelegeket.

Árjegyzéket ingyen és bér.:netv.:.

Iglófürdő.

Klimatikus gyógyhely. Vízgyógyintézet. Nyaralótelep.

Vasuti állomás Igló (Kassa-oderbergi vasut) Szepesmegyében 580 méter magasságban a tenger színe felett nagy kiterjedésű fenyvesek közepette, pompás sétányokkal, Tükör-, kád- és fenyőfürdők, villanyozás, masszázs, kiválóan alkalmas gyógyhely ideggyengeség, légzőszervek bántalmaiban szenvedőkben, női-lők részére.

Jó konyha, mérsékelt árak, zongora, olvasóterem, Lawn-Tennis.

Fürdővend május 15-től szeptember végéig. Elő- és utóvendban tetemes árkecskedés. Fürdőorvos **Dr. Neubauer Laj s.** Posta és távirati állomás helyben. Utazás: Budapest-Kassa-Igló vagy Budapest-Ruttkai-Igló. Prospektusokkal szolgál

a fürdőigazgatóság Iglófürdőben.

Enormer Nutzen bis zu 2000 Kr. rasch u. leicht erreichbar

in Prämien-Abtheilungen zu je 140 Kr.

Leichtfahliche Prospekte gratis (Specialabtheilung)

Bankhaus des „Ungar. Börsen-Journal“. Budapest

Auf Grund unserer genauen Kenntniss des Europ.

Konanzverkehrs u. unserer reichen 40 jährigen Erfahrung

ertheilen wir unentgeltlichen Rath bei Office

transaktionen, sowie Beihilfe zur Sanirung

verlittirngender Engagements.

„UNGAR BÖRSEN-JOURNAL“ XXI. Jahrgang

Einziges unabhäng.

finanz. Rathgeber. Anticriehverreimng des

Privatcapitales.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírvos háziismer ellentállt az ido megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsöléséket alkalmaztatik közönségnél, csúszál, tagozogatásnál és meghűtéséknél és az orvosok által bedörzsölőokro is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziismer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; fő raktár: **Török József** gyógyszeresnél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisüvegekbe ültetett van forgalomban. **Ne akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódi utatisa vissza.** **RICHTER F. AD. és társas, RUDOLSTADT** es. és ktr. udvari szállító.

Sienit, granit, labrador, szürke és fehérmárvány, valamint hom okkó

SIRKÖVEK ÉS PYRAMISOK

nagy raktára ósválasztékban 5—1000 frtig.

BURGER M. sirkőraktárában S.-A.-Ujhelyben

a „Vörös ökör” épületben

Ugyanitt síremlék-kövek vése, aranyozása és felállítása, a legjutányosabb árban elvállaltatik

Sírdomb kökerítések és vasrácszatok felállítása a legröszbb és legeröszbb kivitelben.